

19.02.2025

Ερώτηση προς το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Θέμα: «Να μην επιδοτήσει πάλι το ορυκτό αέριο η κυβέρνηση μέσω του Μηχανισμού Αποζημίωσης Ισχύος»

Σύμφωνα με δημοσιεύματα, το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΥΠΕΝ) ήδη από τον Νοέμβριο του 2024, έχει αποφασίσει να προχωρήσει στη δημιουργία Μηχανισμού Αποζημίωσης Επάρκειας Ισχύος. Να δημιουργήσει δηλαδή μία αγορά ισχύος που θα παρέχει ευελιξία δηλαδή θα καλύπτει τη διακύμανση στην παραγωγή από ΑΠΕ και τις αιχμές φορτίου που προκύπτουν το καλοκαίρι και το χειμώνα. Η «ευελιξία» αυτή θα παρέχεται, όπως διαβάζουμε, μέσω ετήσιων δημοπρασιών, με ευέλικτες μονάδες και ευέλικτη ζήτηση που θα μπορούν να διεκδικήσουν αποζημίωση για την ισχύ που δεσμεύονται να παράσχουν στο σύστημα.

Ειδικότερα, το δημοσιογραφικό ενημερωτικό portal για την ενέργεια «energypress» αναφέρει πως έχει πληροφορίες ότι στόχος του Υπουργείου είναι το σχετικό σχήμα να κοινοποιηθεί προς έγκριση στην Κομισιόν εντός του 2025.

Αναφέρει ακόμη ότι έχουν ήδη δρομολογηθεί οι απαραίτητες μελέτες, με τη συνδρομή εξωτερικών συμβούλων, και πιο συγκεκριμένα οι μελέτες επάρκειας ισχύος και ευελιξίας για την περίοδο 2025-2035. Με βάση τις ίδιες πληροφορίες, το χρονοδιάγραμμα που έχει τεθεί προβλέπει πως θα είναι έτοιμες μέχρι τον Φεβρουάριο, ώστε με βάση τα πορίσματά τους να γίνει στη συνέχεια λεπτομερής σχεδίαση του Μηχανισμού που θα «οδεύσει» στις Βρυξέλλες, για να λάβει το πράσινο φως.

Σύμφωνα με τις ίδιες πηγές, εξετάζεται η δυνατότητα ένταξης στον Μηχανισμό ευελιξίας για συμβατικές μονάδες (σταθμοί αερίου, υδροηλεκτρικά έργα) και πηγές χωρίς ορυκτά καύσιμα (demand-response, αποθήκευση).

Παράλληλα, τον Ιανουάριο του 2025, δημοσιεύτηκε έκθεση που εκπόνησε η εταιρεία Aurora Energy Research για λογαριασμό της συμμαχίας Beyond Fossil Fuels, με θέμα τους Μηχανισμούς Διασφάλισης Επάρκειας Ισχύος στην Ευρώπη.

Όπως δείχνουν τα στοιχεία, οι θερμικές μονάδες ορυκτού αερίου, άνθρακα και, κυρίως στη Γαλλία, πυρηνικών, έχουν λάβει πάνω από τα 2/3 των 90 δισ. ευρώ που έχουν πληρωθεί για αποζημιώσεις ισχύος, με τις μονάδες ορυκτού αερίου να λαμβάνουν περίπου το 50% των πληρωμών, δηλαδή περί τα 45 δισ. ευρώ.

Σε αυτό το πλαίσιο, όποιος Μηχανισμός Διασφάλισης Επάρκειας Ισχύος, δίνει προτεραιότητα στις επιλογές που βασίζονται στην καθαρή ευελιξία, όπως είναι η αποθήκευση και η απόκριση της ζήτησης, έναντι του ορυκτού αερίου.

Υπενθυμίζεται ότι επιλογές που βασίζονται στο ορυκτό αέριο θα καταστήσουν την Ελλάδα ακόμη πιο εκτεθειμένη στις συνεχείς, όπως βλέπουμε τα τελευταία χρόνια, αυξομειώσεις στις τιμές του ορυκτού αερίου αλλά και εγκλωβισμένη στις ασταθείς αγορές ορυκτών καυσίμων για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα, εγείροντας άρα ζήτημα ενεργειακής ασφάλειας.

Όπως δηλώνει και η Juliet Phillips, εκπρόσωπος της εκστρατείας για την απεξάρτηση από τα ορυκτά καύσιμα στη συμμαχία Beyond Fossil Fuels:

«Οι πληρωμές προς τους φορείς εκμετάλλευσης μονάδων ορυκτού αερίου για τους Μηχανισμούς Διασφάλισης Επάρκειας Ισχύος αποτελούν διπλό πλήγμα για τα νοικοκυριά. Όχι μόνο προσθέτουν δισεκατομμύρια ευρώ απευθείας στους λογαριασμούς ενέργειας για την επιδότηση των μονάδων αυτών σε βάρος των επιλογών που βασίζονται στην καθαρή ευελιξία, αλλά επιπλέον κρατούν τις χώρες εγκλωβισμένες στις ασταθείς αγορές ορυκτών καυσίμων για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα. Η εξάρτησή μας από το ορυκτό αέριο ήταν η βασική αιτία της ενεργειακής κρίσης. Καλούμε τις κυβερνήσεις να τερματίσουν όλες τις επιδοτήσεις ορυκτών καυσίμων και να αυξήσουν ταχέως τις επενδύσεις σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, δίκτυα και καθαρή ευελιξία, οι οποίες θα σταθεροποιήσουν τους λογαριασμούς ενέργειας και θα προστατεύσουν το κλίμα».

Υπενθυμίζεται ότι η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας αναθέωρησε το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα ΕΣΕΚ για να αυξήσει τη συνολική εγκατεστημένη ισχύ των μονάδων ηλεκτροπαραγωγής με καύσιμο το ορυκτό αέριο για περιορισμένη μάλιστα παραγωγή. Όπως σημειώνεται χαρακτηριστικά στο Εθνικό Σχέδιο, η χρήση του φυσικού αερίου στην ηλεκτροπαραγωγή θα μειωθεί μέχρι το τέλος της 10ετίας, αλλά το φυσικό αέριο θα συνεχίσει να έχει ρόλο για την ευστάθεια του συστήματος ηλεκτροπαραγωγής.

Επειδή η αυξημένη εξάρτηση του ηλεκτροπαραγωγής από ορυκτό αέριο καθιστά εκτεθειμένη την Ελλάδα στις αυξομειώσεις των τιμών ορυκτού αερίου

Επειδή η αυξημένη συμμετοχή του ορυκτού αερίου στο μείγμα επιβαρύνει τους λογαριασμούς ρεύματος

Επειδή πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στις επιλογές που βασίζονται στην καθαρή ευελιξία, όπως είναι η αποθήκευση και η απόκριση της ζήτησης, έναντι του ορυκτού αερίου

Επειδή η κυβέρνηση δεν έχει ενημερώσει ποιο είναι το σχέδιο που επεξεργάζεται για τη δημιουργία Μηχανισμού Αποζημίωσης Επάρκειας Ισχύος

Επειδή σύμφωνα με δημοσιεύματα οι μελέτες επάρκειας ισχύος και ευελιξίας για την περίοδο 2025-2035 θα ήταν έτοιμες μέχρι τον Φεβρουάριο, την μήνα που διανύουμε

Ερωτάται ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας:

1. Έχει καταλήξει το ΥΠΕΝ στη δημιουργία Μηχανισμού Αποζημίωσης Επάρκειας Ισχύος;
2. Έχουν εκπονηθεί οι μελέτες επάρκειας ισχύος και ευελιξίας για την περίοδο 2025-2035 που προβλεπόταν να έχουν ολοκληρωθεί έως τον Φεβρουάριο;
3. Θα επιλεγεί το σχήμα των στρατηγικών εφεδρειών ή το σχήμα των αγορών ισχύων;
4. Ισχύει ότι προκρίνεται η συμμετοχή των μονάδων στην αγορά με τον παράλληλο ορισμό πλαφόν στην αμοιβή των μονάδων;
5. Δεσμεύεται το ΥΠΕΝ να δώσει προτεραιότητα στις επιλογές που βασίζονται στην καθαρή ευελιξία, όπως είναι η αποθήκευση και η απόκριση της ζήτησης, έναντι του ορυκτού αερίου;

Οι ερωτώντες Βουλευτές

Πέρκα Θεοπίστη (Πέτη)

Αναγνωστοπούλου Αθανασία (Σία)

Ζεϊμπέκ Χουσεϊν

Ηλιόπουλος Αθανάσιος (Νάσος)

Τζανακόπουλος Δημήτριος

Τζούφη Μερόπη

Φωτίου Θεανώ